

سنجش میزان هماهنگی مدیریتی شهر جدید فولادشهر

با سکونتگاه‌های پیرامون

ایرج خسروی حاجی‌وند

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، گروه جغرافیا، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

احمد خادم‌الحسینی^۱

دانشیار گروه جغرافیا، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

حمید صابری

استادیار گروه جغرافیا، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

مهدی مومنی

دانشیار گروه جغرافیا، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۳/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۷/۱۰

چکیده

حکمروایی خوب به عنوان الگوی هزاره سوم برای مدیریت شهرها شناخته می‌شود. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در دستیابی به حکمروایی خوب شهری و نهادینه کردن این الگوی در مدیریت شهری، نحوه مدیریت شهر به عنوان مؤثرترین، کم‌هزینه‌ترین و پایدارترین شیوه‌های مدیریتی است. بر همین مبنا هدف پژوهش حاضر، شناخت مؤلفه‌های تأثیرگذار بر تحقق حکمروایی خوب در شهر جدید فولادشهر و میزان هماهنگی آن با سکونتگاه‌های پیرامون نظیر مینادشت، نجف‌آباد و زرین‌شهر است. پژوهش حاضر از نوع کاربردی و روش تحلیل آن، توصیفی - تحلیلی می‌باشد. داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز پژوهش به دو شیوه کتابخانه‌ای و میدانی گردآوری شده است. محدوده جغرافیایی پژوهش، شهر جدید فولادشهر و سکونتگاه‌های پیرامون آن است. جامعه آماری پژوهش مشتمل بر جمعیت ساکنان بالای ۱۵ سال (۱۱۷۹۷ نفر) و حجم نمونه برابر با ۳۷۵ نفر از ساکنان و ۵۰ نفر از مسئولان است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و به روش تصادفی ساده هدفمند انتخاب شده‌اند برای پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ، استفاده شده است. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و از آزمون فریدمن، همبستگی اسپیرمن و آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شده است. ارزش‌گذاری متغیرها با بهره‌مندی از طیف لیکرت صورت گرفته است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که تفاوت معناداری بین زیر شاخص حکمروایی خوب شهری از دیدگاه مسئولان و شهروندان وجود دارد. زیر شاخص‌های قانونمندی و اجتماع‌محوری به ترتیب بیشترین تأثیر را بر حکمروایی خوب شهری از نظر شهروندان دارد و همچنین زیر شاخص‌های پاسخگویی و قانونمندی به ترتیب بیشترین تأثیر را بر حکمروایی خوب شهری از نظر مسئولان دارد. بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر زرین‌شهر، مینادشت و نجف‌آباد در هر یک از ابعاد مالی، اداری، تصمیم‌گیری و اجرایی

ناهماهنگی وجود دارد. در مجموع میانگین میزان ارتباط حکمروایی شهری فولاد شهر با شهرهای پیرامون کمتر از حد متوسط ۳ و بسیار ضعیف است. آزمون تی تک نمونه‌ای هم نشان می‌دهد که از نظر کارشناسان بین حکمروایی شهری فولاد شهر و سکونتگاه‌های پیرامون هماهنگی ضعیف و معنادار وجود دارد.

واژگان کلیدی: حکمروایی، حکمروایی خوب، فولادشهر، مینادشت، زرین‌شهر، نجف‌آباد

مقدمه

اداره امور شهری در حوزه اندیشه و عمل می‌تواند هم‌زمان با ظهور اولین تمدن‌های شهری در تاریخ باشد. شواهد حاصل از تحقیقات تاریخی نشان می‌دهد که با ظهور شهرها، یکی از بزرگ‌ترین نگرانی دولت‌ها نحوه مدیریت شهرها بود. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد در حالی که در دهه ۵۰، تقریباً ۲۸ درصد، و در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد از جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند و مطابق با روند رو به رشدی که در جهان در حال وقوع است، در سال ۲۰۲۰، بیش از ۶۶ درصد جمعیت جهان در شهرها زندگی خواهد کرد. این شهرنشینی شتابان به ویژه رشد کلان‌شهرها در کشورهای کمتر توسعه‌یافته، پیامدهای چشمگیری دارد. تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در دوره‌های اخیر، به ویژه دهه‌های پایانی قرن بیستم، منجر به واکنش‌های گسترده و تغییر ساختار سیاسی - اجتماعی در سطوح مختلف دولت و ظهور انواع جدیدی از ارتباطات سازمانی شده است. یکی از این دیدگاه‌ها نظریه «حکمروایی خوب» بود که از اواخر دهه ۱۹۹۰، نهادهای بین‌المللی سیاسی، اقتصادی و سیاسی آن را به عنوان کلید منطق توسعه توصیف می‌کردند. برای رهایی از مشکلات مناطق شهری، درک معنای حکمروایی خوب و توسعه سازوکارهای مرتبط برای ارزیابی عملکرد و فراهم کردن پایه‌ای برای بهبود امور، ضرورت دارد. (Daneshpajoo and Qureshi, 2019: 46).

مفهوم حکمروایی به اندازه تمدن انسان قدمت دارد و بنابراین، به معنای چیزهای مختلف برای افراد مختلف است. خاستگاه معاصر این اصطلاح به بانک جهانی نسبت داده شده است. رئیس بانک در پیشگفتار گزارش توسعه جهانی ۱۹۸۹، اظهار داشت که ابتکار بخش خصوصی و سازوکارهای بازار مهم است، اما آن‌ها باید با تحقق حکمروایی خوب، دست به دست هم دهند (Butchoi, 2015: 3). بیشتر نویسندگان در مورد حکمروایی متفق‌القول هستند که این موضوع مربوط به تصمیم‌گیری در مورد جهت است. حکمروایی هنر هدایت جوامع و سازمان‌ها است. در واقع، حکمروایی تعامل بین ساختارها، فرایندها و سنت‌هایی است که تعیین می‌کنند چگونه قدرت و مسئولیت‌ها، اعمال شود، چگونه تصمیم‌ها، اتخاذ گردد و چگونه شهروندان یا سایر ذینفعان، مطالبات خود را بیان نمایند. اساساً حکمروایی در خصوص قدرت، روابط و پاسخ‌گویی است: چه کسی تأثیر دارد، چه کسی تصمیم می‌گیرد و اینکه تصمیم‌گیرندگان چگونه پاسخ‌گو هستند. این مفهوم ممکن است در زمینه‌های مختلف (جهانی، ملی، نهادی و اجتماع) کاربرد داشته باشد (Graham et al., 2003: 2).

در پژوهش‌های مرتبط با حکمروایی خوب شهری، رابطه حکمروایی شهری و پایداری (Badach and Dimnika, 2012; Kaoko, 2017). حکمروایی شهری و سیستم غذایی شهری (Smith, 2016). حکمروایی خوب و حقوق کاربری زمین (Korus et al., 2013; Arghan et al., 2016). حکمروایی و تاب‌آوری (Maleki et al., 2018). حکمروایی خوب شهری و محله‌های شهری (Pooraahmad et al., 2018). حکمروایی خوب شهری و کاهش آسیب‌پذیری مسکن شهری در برابر زلزله (Hatami Nejad et al., 2017). حکمروایی شهری و برنامه‌های توسعه و سیاست‌های زمین شهری (Shams Pouya et al., 2017). رابطه حکمروایی خوب کشورها و کیفیت زندگی شهرها (Sharifzadegan and Qanuni, 2017) بررسی و تحلیل شده است. با عنایت به اینکه تاکنون پژوهشی در رابطه با رابطه حکمروایی و سکونتگاه‌های پیرامون انجام نگرفته است، بنابراین انجام آن ضرورت دارد.

در این میان، مسائل و مشکلات مدیریتی در شهرهای جدید باعث نارضایتی بسیاری از ساکنان از کیفیت زندگی، نارسایی خدمات شهری، افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی و ... شده است و در این راستا شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری در آن نیز از این قاعده مستثنی نیست. اجرای ناکارآمد طرح منسوخ شده جامع به جای طرح‌های نوین همچون طرح CDS، دوگانگی مدیریتی شهری، توجه فقط به کالبد، عدم هماهنگی بین سیاست‌های اسکان جمعیتی با سیاست‌های ایجاد مراکز اشتغال؛ نبود چشم‌انداز صحیح، وجود فشارهای سیاسی خارج از حوزه مدیریت شهری بر مدیران شهری و اعمال نفوذ آنان، استفاده ناکافی از مدیران متخصص و متعهد و نبود تعریف هویت مشخص برای شهر جدید فولادشهر موجب ضعف‌های زیادی در مقوله‌هایی از جمله مشارکت و مدیریت شهری، حرکت و دسترسی، محیط کالبدی و کیفیت، شدت استفاده از زمین و فضا، فعالیت و اقتصاد شهری، جمعیت و اجتماع شهری گردیده است. تداخل وظایف و تداخل دو حوزه مدیریت شهری فولادشهر (شرکت عمران شهر جدید فولادشهر و شهرداری فولادشهر) به دلیل مشکل ساختاری شهرهای جدید و نهایتاً مدیریت ناکارآمد و ناتوان منجر به عدم تحقق طرح شهر جدید فولادشهر گردیده است. در واقع مدیریت شهری کنونی فولادشهر اصول حکمروایی خوب شهری را که مهم‌ترین راهبرد توسعه شهری است رعایت نمی‌کند. وجود مشکلاتی در زمینه چگونگی واگذاری زمین، روند ساخت و ساز، چندانگلی مدیریتی، همسو نبودن اهداف مدیریتی شرکت عمران با شهرداری فولادشهر، عدم وجود مشارکت مردمی و ... از ضرورت‌های به‌کارگیری شاخص‌های حکمروایی خوب در فولادشهر است. بر همین مبنا، هدف پژوهش حاضر، سنجش میزان هماهنگی مدیریتی شهر جدید فولادشهر با سکونتگاه‌های پیرامون نظیر نجف‌آباد، زرین‌شهر و مینادشت است. در راستای اهداف پژوهش، به دنبال پاسخ‌گویی به سؤال‌های زیر است:

- عوامل تأثیرگذار بر حکمروایی خوب شهری در شهر جدید فولادشهر چیست؟
- چه رابطه‌ای بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری سکونتگاه‌های پیرامون وجود دارد؟

دا کروز و همکاران^۱ (۲۰۱۹) در مقاله‌ای به مرور موضوع‌های فعلی و اولویت‌های آینده حکمروایی جدید شهری پرداخته‌اند. این مقاله مروری به بررسی برخی از مفاهیم، روندها و رویکردهای کلیدی در تحقیقات حکمروایی معاصر شهری پرداخته است. بر اساس تحلیل ادبیات اخیر و نظرسنجی از مقامات دولت محلی، تصویر بزرگی در خصوص این موضوع ارائه داده و زمینه‌هایی برای تحقیقات آینده را مشخص نموده است. ایجاد شکاف بین تمرکز پژوهش‌های علمی و ادراک و الزامات مدیران شهری یک چالش بزرگ برای موضوع حکمروایی شهری است. افزون بر این، با بررسی ادبیات پژوهش، ۲۰ چالش حکمروایی شهری را به ترتیب مندرج در جدول شماره ۱ مشخص نموده است.

جدول ۱: چالش‌های حکمروایی شهری

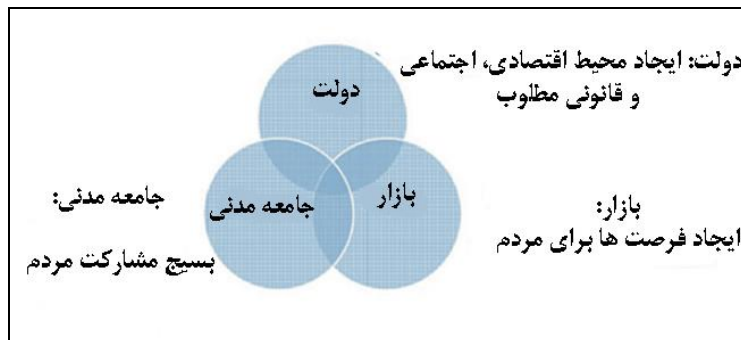
ردیف	چالش	ردیف	چالش
۱	مشارکت شهروندان (شهروندان فردی) در تصمیم‌گیری	۱۱	تعهد سیاسی به رأی‌دهندگان
۲	کاستی‌های نهادی موجود (برای تحقق اهداف مناسب نیست، منسوخ شده است)	۱۲	حکمروایی مشارکت/ همیاری
۳	توانایی دولت (عمومی)	۱۳	دسترسی دولت به مهارت و دانش
۴	تعهد سازمان جامعه مدنی با تصمیم‌گیری	۱۴	تطابق ساختارهای حکمروایی با تغییر شرایط
۵	کار در لایه‌های دولتی (هماهنگی عمودی)	۱۵	ارائه خدمات دولتی به بخش خصوصی
۶	مرزهای قضایی	۱۶	کارآیی دولت
۷	مشارکت بخش خصوصی در حکمروایی	۱۷	اجرای سیاست گذاری
۸	افتراق نهادی	۱۸	توانایی مدیریت دولت
۹	اصلاح/بازساخت حکمروایی	۱۹	کمبود اطلاعات / مهارت برای تعامل با شهروندان
۱۰	محدودیت بودجه عمومی	۲۰	مدیریت / چشم انداز استراتژیک دولت

Source: Da Cruz et al., 2019

ایسلام^۲ (۲۰۱۷) در مقاله‌ای به رابطه بین حکمروایی و توسعه پرداخته است. نتایج پژوهش وی نشان دهنده آن است که حکمروایی دارای سه بازیگر کلیدی است. حکمروایی مربوط به فرآیندهای تعامل و تصمیم‌گیری در میان بازیگران درگیر یک مشکل جمعی است که منجر به ایجاد، تقویت یا بازتولید هنجارها و نهادهای اجتماعی می‌شود. توسعه فرایندی است که در آن شخص یا چیزی رشد می‌کند یا تغییر و پیشرفت می‌نماید. دیدگاه توسعه صرفاً تعدیل دیدگاه اولیه مفهومی است که حکمروایی نامیده می‌شود. حکمروایی جایگزینی برای دموکراتیک سازی فراهم می‌کند که پیش شرط توسعه است. این ارتباط مستقیمی با خروجی‌های توسعه دارد. همچنین حکمروایی می‌تواند به عنوان ابزاری برای تقویت توسعه انسانی و ترقی توسعه پایدار مورد استفاده قرار گیرد. مؤلفه مهم توسعه اقتصادی، بازار کارآمد است که می‌تواند توسط کارگزاران حکمروایی مؤثر تضمین شود. همچنین مربوط به توسعه مشارکتی و اقدامات سیاسی است که با توسعه سازگاری دارند. حکمروایی می‌تواند ثبات سیاسی به همراه آورد و به عنوان منطقه ماندگار در مطالعات توسعه عمل کند. بنابراین، دو اصطلاح حکمروایی و توسعه با یکدیگر ارتباط نزدیکی دارند. از دیدگاه وی مهم‌ترین مؤلفه‌های حکمروایی خوب شهری مشتمل بر پاسخگویی، عدالت، مشارکت، شفافیت و کارآمدی است.

¹ da Cruz et al

² Islam

شکل ۱: سه بازیگر کلیدی حکمروایی

Source: Islam, 4: 2017

بداچ و دیمینیکا (۲۰۱۷) در مقاله‌ای به مفهوم حکمروایی خوب شهری و کاربردهای آن در برنامه ریزی شهری پایدار پرداخته‌اند. نتایج پژوهش نشانگر آن است که مدل اداره شهر به نام حکمروایی خوب شهری با مفهوم توسعه پایدار رابطه بسیار نزدیکی دارد. این مدل مبتنی بر اصول شمول، شهروندی، مسئولیت پذیری، فرآیند پذیری و اثربخشی است. اگرچه این رویکرد کاملاً جدید نیست، اما معتبر بوده و بر چالش‌های جدید مرتبط با برآورده کردن نیازهای انسان در محیط شهری بر اساس مفاهیم جدید مانند حکمروایی هوشمند، حاکمیت شهر هوشمند، حکمروایی شبکه و شبکه‌های حکمروایی تمرکز کرده است. از مزایای این رویکرد مبتنی بر فرض چند بعدی بودن و ذهنیت، تطبیق علایق مختلف و به ظاهر متناقض با احساس مسئولیت برای ارتقای کیفیت زندگی در محیط شهری است. ایفتموایی^۱ (۲۰۱۵) در مقاله‌ای به ابعاد هنجاری و توصیفی حکمروایی خوب پرداخته است. در این پژوهش، مفهوم حکمرانی خوب با توجه به دو بعد اصلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است: بعد هنجاری که شامل اصول، ارزش‌ها و هنجارهایی است که هدایت جامعه بین‌المللی و دولت‌ها را در مدیریت فرایند سیاست‌گذاری انجام می‌دهد. بعد توصیفی که به جنبه‌های عملی اجرای استانداردهای حکمرانی خوب به عنوان سیاست‌ها، برنامه‌ها و اصلاحات ساختاری با هدف حل یا بهبود مشکلات کشورهای در حال توسعه اشاره دارد.

زیاری و همکاران (۱۳۹۹) به تحلیل عملکرد مدیریت شهری با تاکید بر شاخص‌های حکمروایی خوب از منظر شهروندان در شهر ساری پرداخته‌اند. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد، میانگین کل شاخص‌های حکمروایی خوب از منظر شهروندان با مقدار ۱,۹۸ از ۳ در وضعیت نامطلوبی قرار دارد. با توجه به نتایج، در بین شاخص‌های بررسی‌شده، شاخص کارایی و اثربخشی فعالیت مدیران و مسئولان شهری با میانگین ۲,۴۶ از ۳ بیشترین میزان در بین شاخص‌ها را داشته است ولی کمتر از میانگین استاندارد است که نشان‌دهنده مؤثر نبودن روش فعالیت مدیران در عرصه شهری است و شاخص مشارکت با مقدار ۱,۶۷ از ۳ کمترین مقدار را داشته است در نتیجه برای افزایش مشارکت شهروندان در امور مدیریتی لازم است که مسئولان شهری زمینه مشارکت شهروندان را فراهم کنند. نتایج عدم رضایت شهروندان را بیان می‌کند که در این رابطه مسئولان شهری باید با به‌کارگیری نظرات افراد در عرصه مدیریتی و سیاست‌گذاری‌ها، زمینه را برای افزایش رضایت از زندگی در شهر را فراهم نمایند. رحمتی دلیر و ملک

^۱ Iftimoaei

حسینی (۱۳۹۸) به بررسی میزان انطباق پذیری مدیریت شهری ایران با اصول حکمروایی خوب شهری در شهر کنگاورمباردت نموده اند. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مدیریت شهری در محدوده مورد مطالعه با اصول حکمروایی خوب شهری تطابق ندارد و با توجه به شاخص‌های آن از وضعیت مناسبی برخوردار نیست. ارزیابی این پژوهش حاکی از آن است که شهرداری و دیگر ارگان‌های دولتی در چارچوب حکمروایی خوب شهری عملکرد مناسبی ندارد. زیاری و همکاران (۱۳۹۷) به سنجش و ارزیابی اثرات حکمروایی خوب شهری بر زیست‌پذیری شهر بوشهر پرداخته‌اند. بر اساس نتایج اسنادی، شاخص‌های پژوهش در بخش حکمروایی خوب شهری شامل شفافیت، کارایی و اثربخشی، عدالت، قانونمندی، مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، مشارکت و اجماع محوری می‌باشد که رابطه آن‌ها با استفاده از آزمون‌های تی تک نمونه‌ای، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره تحلیل گردیده است. نتایج نشان داد از بین شاخص‌های ۸ گانه حکمروایی خوب شهری، شاخص‌های شفافیت؛ عدالت و مسئولیت‌پذیری، با ضریب بتای ۰/۶۰۷، ۰/۵۹۳ و ۰/۵۱۳ به ترتیب بیشترین تأثیر را بر زیست‌پذیری شهر بوشهر دارند. جامعه آماری پژوهش شامل شهروندان و مدیران شهر جدید فولادشهر و سکونت گاه‌های پیرامون می‌باشد. روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر، روش نمونه‌گیری تصادفی ساده هدفمند است که با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شده است. بر این اساس پرسش‌نامه‌های ساکنان بین ۳۷۵ نمونه از شهروندان توزیع شده است. از آزمون فریدمن، همبستگی اسپیرمن و آزمون تی تک نمونه‌ای برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است.

$$n = \frac{NZ^2 pq}{Nd^2 + z^2 pq}$$

حجم نمونه در شهر فولاد شهر چنین محاسبه شده است: $N =$ جمعیت آماری ساکنان بالای ۱۵ سال: ۱۱۷۹۷ نفر؛ $Z = 1,96$ ؛ $P = 0,5$ و $d = 0,05$

$$n = \frac{11797(1.96)^2(0.5)(0.5)}{11797(0.05)^2 + (1.96)^2(0.5)(0.5)} = 375$$

برای سنجش میزان پایایی پرسشنامه از ابزار SPSS و ضریب آلفای کرونباخ استفاده می‌شود. شاخص‌هایی که ضریب آلفای کرونباخ برای آن‌ها بیش از ۰/۷ می‌باشد، برای تحلیل مناسب هستند. بر این اساس آلفای کرونباخ شاخص‌های پژوهش از نظر شهروندان عبارت اند از: پاسخگویی (۰/۸۲)، مسئولیت‌پذیری (۰/۷۷)، قانون‌مندی (۰/۶۲)، مشارکت (۰/۶)، شفافیت و اطلاع‌رسانی (۰/۷)، عدالت (۰/۷۳)، کارایی و اثربخشی (۰/۶)، اجتماع‌محوری (۰/۸۲) و تمام سوالات (۰/۸۵). آلفای کرونباخ شاخص‌های پژوهش از نظر مسئولان عبارت اند از: پاسخگویی (۰/۸۴)، مسئولیت‌پذیری (۰/۹)، قانون‌مندی (۰/۷۹)، مشارکت (۰/۸۲)، شفافیت و اطلاع‌رسانی (۰/۶۸)، عدالت (۰/۶۸)، کارایی و اثربخشی (۰/۹۱)، اجتماع‌محوری (۰/۹۱)، اقتصاد (۰/۸۰)، اجتماعی (۰/۸۱)، زیست‌محیطی (۰/۸۵)، عوامل تسهیل‌گر (۰/۸۹)، عوامل محدودکننده (۰/۶) و تمام سوالات (۰/۹۷).

رویکرد نظری

به طور ساده، حکمروایی به معنای فرایند تصمیم‌هایی است که اجرایی شده است. در واقع، حکمروایی اعمال اقتدار سیاسی، اقتصادی و اداری برای مدیریت امور یک ملت است. همینطور مجموعه‌ای از سازوکارها، فرایندها، روابط و

مؤسسات پیچیده‌ای است که از راه آن‌ها شهروندان و گروه‌ها منافع خود را به طور شفاف اعلام می‌کنند، حقوق و تعهدات خود را اعمال نموده و تفاوت‌های خود را وساطت می‌کنند. بانک جهانی، حکمروایی را به عنوان شیوه‌ای مفهوم‌سازی کرده است که قدرت از راه نهادهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی یک کشور اعمال می‌شود. این موضوع شامل مواردی به این صورت می‌شود: (۱) روندی که دولت‌ها، انتخاب شده‌اند، پایش و نظارت می‌شوند و فرایند انتقال قدرت یا جابه‌جایی را به سرانجام می‌رسانند. (۲) ظرفیت دولت در تدوین و اجرای مؤثر سیاست‌های صحیح. (۳) احترام شهروندان و دولت به نهادهایی که بر تعاملات اقتصادی و اجتماعی میان آن‌ها حکمروانی می‌کنند. بانک توسعه آسیا بیان داشته است اصطلاح حکمروایی روشی است که قدرت در مدیریت منابع اقتصادی و اجتماعی کشورها برای توسعه اعمال می‌شود (Islam, 2017: 2). در جدول شماره ۲ به بیان تعاریف مختلف از حکمروایی پرداخته شده است.

جدول ۲: مفهوم حکمروایی

شماره	تعریف	پژوهش‌گر
۱	به عنوان یک سیستم جدید - تغییر به یک رابطه با تعامل متقابل از یکدیگر، پیش از این فقط یک رابطه یک‌جانبه بین دولت و جامعه مدنی برقرار بود. مشخصه بارز سیستم جدید، داشتن پویایی، پیچیدگی و تنوع می‌باشد.	کوییمان ^۱ ، ۱۹۹۳
۲	الگوهای زندگی مدنی از تعامل ساختار و فرایند سیاسی ناشی شده است	کمپبل ^۲ ، ۱۹۹۵
۳	به عنوان یک شبکه خود-سازمان‌دهنده آ که بازیگران و بخش‌های دولتی و خصوصی مربوط را به هم متصل می‌کند.	رودز ^۳ ، ۱۹۹۶
۴	به عنوان یک سیستم با تعامل متقابل، با مشارکت‌کنندگان در حال مذاکره که از طریق همکاری در حال رسیدن به توافق می‌باشند. به عنوان نوعی نهادینه کردن سازوکارهای هماهنگی بین دولت و جامعه مدنی، با ماهیت مداخله دولت در جامعه مدنی برای ارتقاء اهداف خود شناخته می‌شود.	جسوپ ^۴ ، ۱۹۹۷
۵	ویژگی مشخصه حکمروایی مربوط به فعالیت‌های غیررسمی است که برای بازیگران و تبادل بین بازیگران دولتی و غیردولتی، نهادهای عمومی و غیر دولتی در تنظیم، مذاکره و اجرای سیاست‌های عموم، به طور روزافزونی اهمیت پیدا کرده‌اند.	پیر ^۵ ، ۱۹۹۸
۶	نقش شبکه شامل هر دو بخش دولتی و غیر دولتی تقویت می‌شود.	پینتر ^۶ ، ۲۰۰۰
۷	دولت نه تنها باید به مردم گوش کند، بلکه آن‌ها را به طور فعال در تمام مراحل فرآیندهای سیاست-گذاری درگیر می‌کند. فلسفه این است که با فراهم آوردن چنین صلاحیت‌هایی، ساکنان قرار است بتوانند زندگی خود را اداره کنند و اقدامات لازم را برای پیشرفت انجام دهند.	اندرسن ^۷ ، ۲۰۰۱
۸	مجموع روش‌هایی که از راه آن، افراد و مؤسسات (دولتی و خصوصی) می‌توانند امورات مشترک خود را برنامه‌ریزی و مدیریت کنند. تقویت روابط بین دولت‌های محلی و جامعه مدنی برای ایجاد شفافیت و پاسخ‌گویی در خدمات عمومی به یک اندازه مهم است. در این میان، ضروری است که ساختارها و سازوکارهای نهادی ایجاد شود که کلیه شهروندان شهری، به ویژه فقرا، افراد آسیب‌پذیر و حاشیه‌نشین، صدایی در فرایندهای تصمیم‌گیری توسعه داشته باشند.	مرکز اسکان بشر ملل متحد ^۸ ، ۲۰۰۱
۹	یک سازوکار مذاکره برای تدوین و اجرای سیاست‌هایی که علاوه بر ارگان‌های دولتی و کارشناسان، به طور فعالانه در جست‌وجوی مشارکت ذی‌مدخلان و سازمان‌های جامعه مدنی هستند.	گارسیا ^۹ ، ۲۰۰۶
۱۰	به توصیف کردن تغییرات در ماهیت و نقش دولت در پی اصلاحات بخش عمومی اطلاق می‌شود که به تغییر از بوروکراسی سلسله‌مراتبی به سمت استفاده بیشتر از بازارها، شبه بازارها و شبکه‌ها به ویژه در ارائه خدمات عمومی منجر شده است.	بویر ^{۱۰} ، ۲۰۰۷

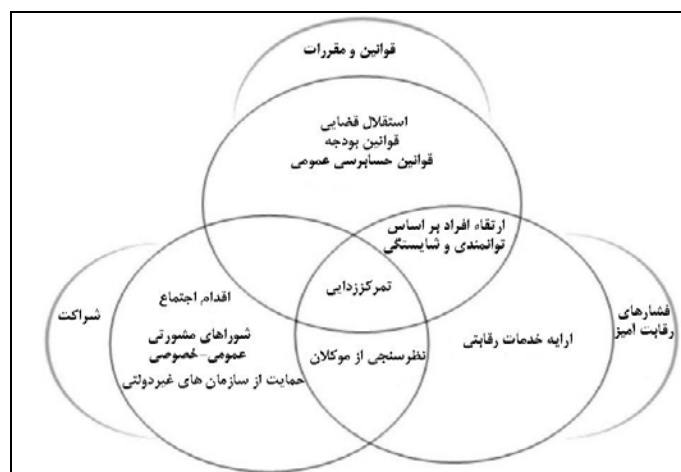
Source: Research Findings, 2020

¹ Kooiman² Campbell³ Self-organizing network⁴ Rhodes⁵ Jessop⁶ Pierre⁷ Painter⁸ Andersen⁹ UN-Habitat¹⁰ Garcia¹¹ Bevir

حکمروایی خوب شهری یک مفهوم چندبعدی است که بر بهبود شرایط کیفیت زندگی شهروندان محلی به خصوص اجتماعات فقیر، محروم و به حاشیه رانده شده متمرکز می‌شود. به گفته دی‌وت^۱ (۲۰۱۸)، برخی از پژوهش‌گران در تعریف حکمروایی خوب بر ابعاد فضایی برنامه‌ریزی تأکید دارند، در حالی که عده‌ای دیگر بر تمرکززدایی قدرت، شراکت محلی (چگونگی جذب سرمایه‌گذاری)، توسعه اقتصادی و دموکراسی محلی (مشارکت کردن در فرآیندهای تصمیم‌گیری محلی) تمرکز نموده‌اند. از دیدگاه توسعه پایدار، حکمروایی شهری بر نقش مشارکت‌های محلی در تقویت برنامه‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی در اجتماعات شهری متمرکز شده است (Mayer and Oriacombe, 2019: 55). در مجموع، مفهوم حکمروایی شهری به برنامه‌های کم و بیش نهادینه شده اشاره دارد که به رویه‌های اصلاحی و تولیدی در برخورد با مسائل مربوط به مدیریت شهری از جمله تعدد بازیگران دولتی و غیردولتی شکل می‌دهند (Hendrik, 2014: 555).

بانک جهانی و سایر سازمان‌های بین‌المللی در حال شکل دادن به این ایده هستند که «دولت بهتر نیازمند نهادهای خوب است». به عبارت دیگر، قوانین و نهادهای خوب برای حکمروایی خوب لازم هستند. بر اساس بانک جهانی، اصلاحات دولت باید، ظرفیت نهادی دولت را بازآفرینی کند. بانک جهانی، سه سازوکار انگیزشی بنیادی برای تقویت توانایی دولت را پیشنهاد کرده است (Table 2). این توصیه‌ها عبارت‌اند از:

- قوانین و محدودیت‌ها در بخش عمومی: این موضوع شامل تفکیک قانون اساسی در رابطه با قدرت، تقسیم مسئولیت در بین سطوح دولت، قوانین بودجه بندی در سازمانهای عمومی، قوانین رسمی و ترتیبات نظارت در سازمان‌های عمومی و فرهنگ سازمانی می‌شود.
- سازوکارهایی که موجب تقویت مشارکت و شنیدن صدای شهروندان می‌شود: این موضوع مشتمل بر شکل‌های مختلف تصمیم‌گیری مجلس، مشارکت مستقیم شهروندان، جامعه مدنی و غیره است.
- سازوکارهایی که باعث تقویت رقابت می‌شود: این موضوع شامل رقابت سیاسی (برای مثال، بین مناطق یا احزاب)، رقابت بازار بین آژانس‌های عمومی، یا بین ارائه دهندگان عمومی و خصوصی اطلاعات، کالاها و خدمات و رقابت داخلی در بروکراسی‌های عمومی می‌گردد (Vayas-Dorpsad, 2017: 33).

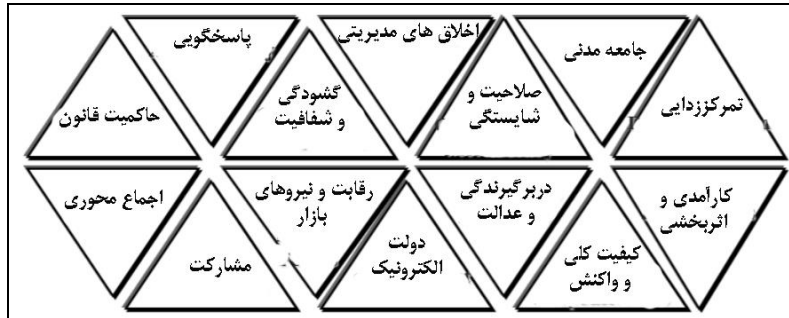

شکل (۲): مؤلفه‌های حکمروایی خوب شهری از دیدگاه بانک جهانی

Source: Vayas-Dorpsad, 2017: 34

¹De Wet

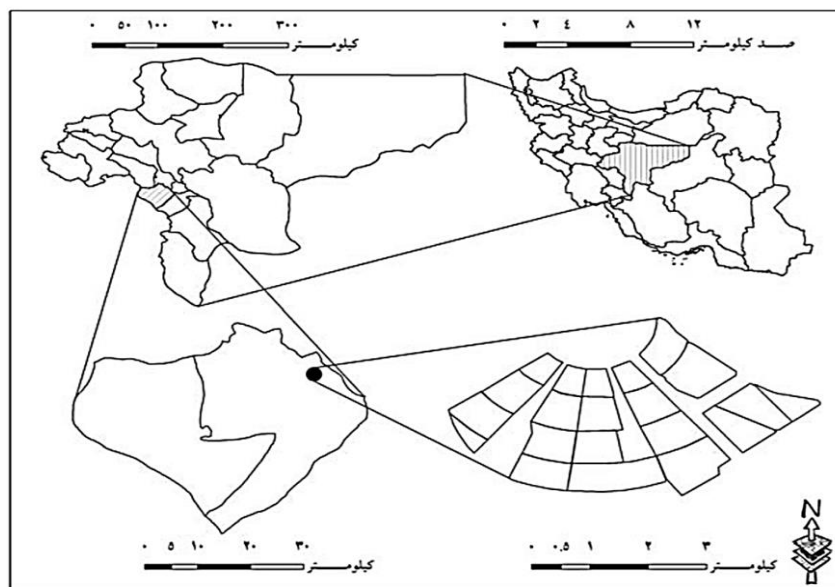
از طرف دیگر، بر اساس کمیسیون اجتماعات اروپا، پنج اصل مشتمل بر گشودگی، مشارکت، پاسخ‌گویی، کارآمدی و انسجام پایه‌های حکمروایی خوب شهری را تشکیل داده است. همین‌طور در تعاریف سازمان‌های بین‌المللی، مؤلفه‌های مشترکی نظیر مشارکت، شفافیت، پاسخ‌گویی، حسابرسی، اخلاق و شایستگی وجود دارد. حکمروایی خوب دارای چندین ویژگی عمده است. چنان‌چه مشارکتی، اجماع مبنای پاسخ‌گو، شفاف، اخلاق مبنای شایسته سالار، مسئولیت‌پذیر، کارآمد و مؤثر، کیفیت محور، منصفانه و دربرگیرنده، تمرکززدا و طرفدار پیروی از قانون است. (Vayas-Dorpsad, 2017: 34) (Figure No. 3)

شکل (۳): مؤلفه‌های حکمروایی خوب شهری Source: Vayas-Dorpsad, 2017: 35

منطقه مورد مطالعه

محدوده مصوب قانونی فولادشهر ۱۰۶۹۲/۲ هکتار در مخروط افکنه کوه‌های غربی در عرض شمالی ۳۲ درجه و ۳۰ دقیقه و ۵۱ درجه و ۲۴ دقیقه طول شرقی استقرار یافته است. فولادشهر با فاصله منطقی از اصفهان و دیگر شهرهای منطقه و مجتمع‌های صنعتی با موقعیت مکانی مناسب زیست محیطی و در اراضی کافی برای توسعه و فاقد توان کشاورزی با شیب مناسب در دهه ۱۳۴۰، پایه‌گذاری گردید و با توجه به طرح جامع منطقه ای اصفهان به عنوان شهری جدید معرفی گردید. به این صورت که در ۱۹ کیلومتری جنوب غربی محدوده شهری اصفهان، ۵ کیلومتری شمال شرقی کارخانه ذوب آهن و ۱۱ کیلومتری شمال شرقی زرین‌شهر در ارتفاع ۱۶۵۵ متر از سطح دریا واقع شده است. (Naghsh Jahan Pars Consulting Engineers, 2008: 8).

شکل (۴): محدوده جغرافیایی پژوهش Source: Research Findings, 2020

رتبه بندی متغیر های حکمروایی خوب شهری فولادشهر از دیدگاه شهروندان و کارشناسان

برای محاسبه رتبه بندی متغیرهای حکمروایی خوب شهری فولادشهر ابتدا به ترکیب کردن گویه ها پرداخته و با تدوین شاخص‌های حکمروایی خوب شهری در دو پرسشنامه مسئولین و شهروندان نسبت به انجام این امر اقدام شده است. برای سنجش رتبه بندی از آزمون فریدمن استفاده شده است. برای بررسی این آزمون مقدار سطح معنی داری ۰,۰۰۰ گزارش شده است که کمتر از ۰,۰۵ است که نشان می‌دهد تفاوت معناداری بین زیر شاخص حکمروایی خوب شهری برای مسئولان و شهروندان وجود دارد. با توجه به جدول شماره ۳، زیر شاخص‌های قانونمندی و اجتماع‌محوری به ترتیب بیشترین تأثیر را بر روی حکمروایی خوب شهری از نظر شهروندان دارد و همچنین زیر شاخص‌های پاسخگویی و قانونمندی به ترتیب بیشترین تأثیر را بر روی حکمروایی خوب شهری از نظر مسئولین دارد.

جدول ۳: رتبه بندی و آزمون فریدمن

متغیرهای حکمروایی خوب شهری	شهروندان	مسئولان
پاسخگویی	۳/۴۲	۵/۳۹
مسئولیت پذیری	۳/۶۸	۴/۳۴
قانونمندی	۶/۷۵	۵/۳۲
مشارکت	۴/۰۲	۳/۹۱
شفافیت اطلاع رسانی	۴/۷۶	۳/۷۰
عدالت	۴/۴۷	۴/۰۶
کارایی و اثربخشی	۳/۷۰	۴/۸۴
اجتماع‌محوری	۵/۱۹	۴/۴۴
درجه آزادی	۷	۷
آماره کای اسکور	۶۵۴/۴۵۹	۳۶۲/۲۷۴
سطح معنی داری	/۰۰۰	۰/۰۰۰

Source: Authors' calculations, 2020

بررسی ابعاد هماهنگی بین حکمروایی شهر جدید فولادشهر و سکونتگاه‌های پیرامون

به منظور بررسی این امر، ابتدا درصد فراوانی مربوط به سوال میزان هماهنگی بین حکمروایی شهر جدید فولادشهر و سکونتگاه‌های پیرامون نشان داده شده است (جدول شماره ۴). بر این اساس از دیدگاه پاسخ‌گویان، میزان هماهنگی بین حکمروایی شهر جدید فولاد شهر و زرین شهر از لحاظ مالی، در پنج گویه بررسی شده است که نتایج عبارت اند از: خیلی کم (۲۰ درصد)، کم (۱۴ درصد)، متوسط (۴۲ درصد)، زیاد (۱۲ درصد) و خیلی زیاد (۱۲ درصد). از لحاظ اداری، نتایج بدین صورت حاصل شده است: خیلی کم (۲۲ درصد)، کم (۲۲ درصد)، متوسط (۳۰ درصد)، زیاد (۲۲ درصد) و خیلی زیاد (۴ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر زرین شهر در زمینه تصمیم‌گیری عبارت اند از: خیلی کم (۱۸ درصد)، کم (۲۲ درصد)، متوسط (۳۲ درصد)، زیاد (۱۸ درصد) و خیلی زیاد (۱۰ درصد). از لحاظ اجرایی، نتایج بدین صورت حاصل شده است: خیلی کم (۲۲ درصد)، کم (۲۲ درصد)، متوسط (۳۲ درصد)، زیاد (۱۸ درصد) و خیلی زیاد (۱۰ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر

زرین شهر در زمینه اجرایی عبارت اند از: خیلی کم (۲۲ درصد)، کم (۲۲ درصد)، متوسط (۳۶ درصد)، زیاد (۱۲ درصد) و خیلی زیاد (۸ درصد).

جدول ۴: درصد فراوانی میزان هماهنگی بین حکمروایی شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری سکونتگاه‌های پیرامون

شهر	ابعاد مدیریتی	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
زرین شهر	مالی	۲۰ درصد	۱۴ درصد	۴۲ درصد	۱۲ درصد	۱۲ درصد
	اداری	۲۲ درصد	۲۲ درصد	۳۰ درصد	۲۲ درصد	۴ درصد
	تصمیم‌گیری	۱۸ درصد	۲۲ درصد	۳۲ درصد	۱۸ درصد	۱۰ درصد
	اجرایی	۲۲ درصد	۲۲ درصد	۳۶ درصد	۱۲ درصد	۸ درصد
نجف‌آباد	مالی	۲۶ درصد	۲۴ درصد	۳۴ درصد	۸ درصد	۸ درصد
	اداری	۳۰ درصد	۲۴ درصد	۳۲ درصد	۸ درصد	۶ درصد
	تصمیم‌گیری	۳۴ درصد	۲۰ درصد	۳۴ درصد	۲ درصد	۱۰ درصد
	اجرایی	۴۲ درصد	۱۸ درصد	۲۸ درصد	۶ درصد	۶ درصد
مینادشت	مالی	۲۶ درصد	۱۸ درصد	۲۶ درصد	۱۶ درصد	۱۲ درصد
	اداری	۳۲ درصد	۱۸ درصد	۳۴ درصد	۱۰ درصد	۶ درصد
	تصمیم‌گیری	۳۰ درصد	۲۲ درصد	۲۶ درصد	۱۲ درصد	۱۰ درصد
	اجرایی	۳۲ درصد	۱۸ درصد	۲۸ درصد	۱۲ درصد	۱۰ درصد

Source: Authors' calculations, 2020

همان طور که جدول شماره ۴، نشان می‌دهد نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر نجف‌آباد در زمینه مالی عبارت اند از: خیلی کم (درصد ۲۶)، کم (۲۴ درصد)، متوسط (۳۴ درصد)، زیاد (۸ درصد) و خیلی زیاد (۸ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر نجف‌آباد در زمینه اداری عبارت اند از: خیلی کم (۳۰ درصد)، کم (۲۴ درصد)، متوسط (درصد ۳۲)، زیاد (۸ درصد) و خیلی زیاد (۶ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر نجف‌آباد در زمینه تصمیم‌گیری عبارت اند از: خیلی کم (۳۴ درصد)، کم (۲۰ درصد)، متوسط (۳۴ درصد)، زیاد (۲ درصد) و خیلی زیاد (۱۰ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و شهر نجف‌آباد در زمینه اجرایی عبارت اند از: خیلی کم (۴۲ درصد)، کم (۱۸ درصد)، متوسط (۲۶ درصد)، زیاد (۱۶ درصد) و خیلی زیاد (۱۲ درصد) و خیلی زیاد (۶ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و مینادشت در زمینه مالی عبارت اند از: خیلی کم (۲۶ درصد)، کم (۱۸ درصد)، متوسط (۲۶ درصد)، زیاد (۱۶ درصد) و خیلی زیاد (۱۲ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و مینادشت در زمینه اداری عبارت اند از: خیلی کم (۳۲ درصد)، کم (۱۸ درصد)، متوسط (۳۴ درصد)، زیاد (۱۰ درصد) و خیلی زیاد (۶ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و مینادشت در زمینه تصمیم‌گیری عبارت اند از: خیلی کم (۳۰ درصد)، کم (۲۲ درصد)، متوسط (۲۶ درصد)، زیاد (۱۲ درصد) و خیلی زیاد (۱۰ درصد). نتایج هماهنگی حکمروایی شهری فولادشهر و مینادشت در زمینه اجرایی عبارت اند از: خیلی کم (۳۲ درصد)، کم (۱۸ درصد)، متوسط (۲۸ درصد)، زیاد (۱۲ درصد) و خیلی زیاد (۱۰ درصد).

برای بررسی رابطه هماهنگی میان حکمروایی شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری زرین شهر در هر یک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری و اجرایی از همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۵، مقدار سطح معنی داری هر یک بیشتر از ۰,۰۵ است و فرض عدم وجود همبستگی رد نمی‌شود. در این صورت بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری زرین شهر در هر یک از ابعاد ناهماهنگی وجود دارد.

جدول ۵: همبستگی ابعاد مدیریت شهر زرین‌شهر و حکمروایی شهری فولادشهر

همبستگی اسپیرمن	بعد اداری	بعد مالی	بعد تصمیم‌گیری	بعد اجرایی	مدیریت شهری فولادشهر
ضریب همبستگی	۱				
سطح معناداری	۰				
ضریب همبستگی	۰/۰۵۷	۱			
سطح معناداری	۰/۰۶۹	۰			
ضریب همبستگی	-۰/۸۱۸	۰/۰۹	۱		
سطح معناداری	۰/۲۸۵	۰/۱۲۴	۰		
ضریب همبستگی	۰/۸۵۳	-۰/۰۳۶	۰/۱۷۴	۱	
سطح معناداری	۰/۱۲۹	۰/۴۱۵	۰/۰۹۶	۰	
ضریب همبستگی	-۰/۲۴۷	۰/۵۸۹	۰/۱۲۳	۰/۰۴۸	۱
سطح معناداری	۰/۳۲۸	۰/۰۵۸	۰/۳۵۹	۰/۱۸۹	۰

Source: Authors' calculations, 2020

برای بررسی رابطه هماهنگی میان حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری نجف‌آباد در هریک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری و اجرایی از همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۶، مقدار سطح معنی داری ابعاد اجرایی و مالی کمتر از ۰,۰۵ است و فرض عدم وجود همبستگی رد می‌شود. اما مقدار سطح معنی داری ابعاد اداری و تصمیم‌گیری بیشتر از ۰,۰۵ است و فرض عدم وجود همبستگی رد نمی‌شود. در اینصورت بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر نجف‌آباد در هریک از ابعاد اداری و تصمیم‌گیری ناهماهنگی وجود دارد. اما بین حکمروایی شهری جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر نجف‌آباد در هریک از ابعاد مالی و اجرایی تقریباً هماهنگی وجود دارد.

جدول ۶: همبستگی ابعاد مدیریت شهر نجف‌آباد و حکمروایی شهری فولادشهر

همبستگی اسپیرمن	بعد اداری	بعد مالی	بعد تصمیم‌گیری	بعد اجرایی	مدیریت شهری فولادشهر
ضریب همبستگی	۱				
سطح معناداری	۰				
ضریب همبستگی	۰/۱۷۵	۱			
سطح معناداری	۰/۵۲۳	۰			
ضریب همبستگی	-۰/۵۹	۰/۱۶۷	۱		
سطح معناداری	۰/۰۷۸	۰/۰۲	۰		
ضریب همبستگی	۰/۷۱۹	۰/۴۲۳	۰/۱۵۸	۱	
سطح معناداری	۰/۳۶۴	۰/۰۴۹	۰/۲۵۷	۰	
ضریب همبستگی	۰/۰۷۸	۰/۳۶۸	-۰/۲۵۹	۰/۰۶۸	۱
سطح معناداری	۰/۱۳۳	۰/۰۳۴	۰/۱۴۱	۰/۰۲۴	۰

Source: Authors' calculations, 2020

برای بررسی رابطه هماهنگی میان حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری مینادشت در هریک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری و اجرایی از همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۷، مقدار سطح معنی داری هریک از ابعاد بیشتر از ۰,۰۵ است و فرض عدم وجود همبستگی رد نمی‌شود. در این صورت بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر مینادشت در هریک از ابعاد ناهماهنگی وجود دارد.

جدول ۷: همبستگی ابعاد مدیریت شهر مینادشت و حکمروایی شهری فولادشهر

مدیریت شهری فولادشهر	بعد اجرایی	بعد تصمیم‌گیری	بعد مالی	بعد اداری	همبستگی اسپیرمن	
				۱	ضریب همبستگی	بعد اداری
				۰	سطح معناداری	
			۱	۰/۲۹۸	ضریب همبستگی	بعد مالی
			۰	۰/۱۵۷	سطح معناداری	
		۱	۰/۷۲۳	۰/۶۴۸	ضریب همبستگی	بعد تصمیم‌گیری
		۰	۰/۱۵۴	۰/۰۲۷	سطح معناداری	
	۱	-۰/۰۱۹	-۰/۰۰۵	۰/۱۴۶	ضریب همبستگی	بعد اجرایی
	۰	۰/۰۳۷	۰/۷۵۶	۰/۲۹۸	سطح معناداری	
۱	۰/۰۶۵	۰/۱۸۷	۰/۱۲۶	۰/۲۵۴	ضریب همبستگی	مدیریت شهری فولادشهر
۰	۰/۰۸۷	۰/۴۲۵	۰/۳۲۱	۰/۱۶۱	سطح معناداری	

Source: Authors' calculations, 2020

به منظور بررسی رابطه بین حکمروایی شهری فولادشهر و هماهنگی آن با سکونتگاه‌های پیرامون، ابتدا طبق جدول شماره ۸، به مقایسه میانگین نظر کارشناسان در ابعاد مختلف پرداخته شده تا میزان هماهنگی بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری سکونتگاه‌های پیرامون نشان داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که در مجموع میانگین میزان ارتباط حکمروایی شهری فولاد شهر با شهرهای پیرامون کمتر از حد متوسط ۳ و بسیار ضعیف است. از مومن تی تک نمونه‌ای هم نشان می‌دهد که از نظر کارشناسان بین حکمروایی شهری فولاد شهر و سکونتگاه‌های پیرامون ضعیف و معنادار وجود دارد. بنابر این فرضیه تایید می‌شود

جدول ۸: میانگین میزان ارتباط مناسب حکمروایی شهری فولاد شهر با شهرهای پیرامون

Confidence Interval of the Difference	Test Value = 3		Sig. (2-tailed)	df	t	میانگین	تعداد	سکونت گاههای پیرامونی
	95 درصد	Mean Difference						
Upper	Lower							
۰/۲۲۶۱	-۰/۴۲۶۱	-۱/۰۰۰۰	۰/۵۴۱	۴۹	-۰/۶۱۶	۲/۹۰۰۰	۵۰	زرین شهر
-۰/۲۷۰۲	-۰/۹۲۹۸	-۰/۶۰۰۰	۰/۰۰۱	۴۹ درصد	-۳/۶۵۶	۲/۴۰۰۰	۵۰	نجف‌آباد
-۰/۰۰۴۰	-۰/۷۵۶۰	-۰/۳۸۰۰۰	۰/۰۴۸	۴۹	-۲/۰۳۱	۲/۶۲۰۰	۵۰	مینا دشت
-۰/۱۶۷۷	-۰/۵۲۳۴	-۰/۳۴۵۵۳	۰/۰۰۰	۴۹ درصد	-۳/۹۰۴	۲/۶۵۴۵	۵۰	مدیریت شهری

Source: Authors' calculations, 2020

برای بررسی رابطه هماهنگی میان حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و حکمروایی شهری زرین شهر در هریک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری و اجرایی از همبستگی تی تک نمونه‌ای استفاده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۹، مقدار سطح معنی داری هریک بیشتر از ۰,۰۵ است. در این صورت بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر زرین شهر بغیر از هماهنگی اداری در سایر ابعاد ناهماهنگی وجود دارد و از حد متوسط ۳ بسیار پایین تر است. برای بررسی رابطه هماهنگی میان حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری نجف‌آباد در هریک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری و اجرایی از تی تک نمونه‌ای استفاده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۹، مقدار سطح معنی داری ابعاد اجرایی و مالی کمتر از ۰,۰۵ است. نتایج نشان می‌دهد که بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر نجف‌آباد در هریک ابعاد اداری و تصمیم‌گیری ناهماهنگی وجود دارد. رابطه هماهنگی میان مدیریت شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری مینادشت در هریک ابعاد مالی و اداری و تصمیم‌گیری نشان می‌دهد که در همه ابعاد هماهنگی وجود ندارد. بنابراین

بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری سکونتگاه‌های پیرامون ناهماهنگی وجود دارد. با سطح اطمینان ۹۵ درصد تایید می‌شود.

جدول ۹: میانگین میزان ارتباط حکمروایی شهری فولاد شهر در ابعاد مخالف با شهرهای پیرامون

Confidence Interval of the Difference		Mean Difference	Sig. (2-tailed)	df	t	میانگین	تعداد	
Upper	Lower							
۰/۰۲	-۰/۴۲	-۰/۲۰۰	۰/۱۸۴	۴۹	-۱/۳۴۷	۲/۸۰	۵۰	همکاری بین شرکت عمران و شهرداری
۰/۳۶	-۰/۱۲	۰/۱۲۰	۰/۴۷۲	۴۹	۰/۷۲۴	۳/۱۲	۵۰	همکاری اداری بین حکمروایی شهری فولاد شهر و زرین شهر
-۰/۱۲	-۰/۶۰	-۰/۳۶۰	۰/۰۳۵	۴۹	-۲/۱۶۹	۲/۶۴	۵۰	همکاری مالی بین حکمروایی شهری فولاد شهر و زرین شهر
۰/۰۵	-۰/۴۵	-۰/۲۰۰	۰/۲۵۵	۴۹	-۱/۱۵۱	۲/۸۰	۵۰	همکاری تصمیم‌گیری بین حکمروایی شهری فولاد شهر و زرین شهر
-۰/۱۳	-۰/۶۳	-۰/۳۸۰	۰/۰۲۹	۴۹	-۲/۲۵۲	۲/۶۲	۵۰	همکاری اجرایی بین حکمروایی شهری فولاد شهر و زرین شهر
-۰/۲۷	-۰/۷۷	-۰/۵۲۰	۰/۰۰۴	۴۹	-۳/۰۶۶	۲/۴۸	۵۰	همکاری اداری بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر مینادشت
-۰/۴۰	-۰/۸۸	-۰/۶۴۰	۰/۰۰۰	۴۹	-۳/۸۵۵	۲/۳۶	۵۰	همکاری مالی بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر مینادشت
-۰/۴۰	-۰/۹۲	-۰/۶۶۰	۰/۰۰۱	۴۹	-۳/۷۱۸	۲/۳۴	۵۰	همکاری تصمیم‌گیری بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر مینادشت
-۰/۵۹	-۰/۱۰۹	-۰/۸۴۰	۰/۰۰۰	۴۹	-۴/۸۷۶	۲/۱۶	۵۰	همکاری اجرایی بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر مینادشت
-۰/۰۲	-۰/۵۸	-۰/۳۰۰	۰/۱۲۱	۴۹	-۱/۵۷۸	۲/۷۰	۵۰	همکاری اداری بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر نجف‌آباد
-۰/۳۵	-۰/۸۵	-۰/۶۰۰	۰/۰۰۱	۴۹	-۳/۵۰۰	۲/۴۰	۵۰	همکاری مالی بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر نجف‌آباد
-۰/۲۳	-۰/۷۷	-۰/۵۰۰	۰/۰۱۰	۴۹	-۲/۶۹۲	۲/۵۰	۵۰	همکاری تصمیم‌گیری بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر نجف‌آباد
-۰/۲۳	-۰/۷۷	-۰/۵۰۰	۰/۰۱۱	۴۹	-۲/۶۶۱	۲/۵۰	۵۰	همکاری اجرایی بین مدیریت شهری فولاد شهر و شهر نجف‌آباد

Source: Authors' calculations, 2020

نتیجه‌گیری و دستاورد علمی پژوهشی

نتایج پژوهش بیانگر آن است که در زمینه رتبه بندی شاخص‌های حکمروایی شهری در فولادشهر، از دیدگاه شهروندان، شاخص‌های قانونمندی و اجتماع‌محوری به ترتیب بیشترین تأثیر را بر روی حکمروایی خوب شهری داشته و از دیدگاه مسئولان، پاسخگویی و قانونمندی به ترتیب بیشترین تأثیر را بر روی حکمروایی خوب شهری دارد. بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر زرین شهر در تمام ابعاد اداری، مالی، تصمیم‌گیری و اجرایی، ناهماهنگی وجود دارد. بین مدیریت شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر نجف‌آباد در ابعاد اداری و تصمیم‌گیری ناهماهنگی و در خصوص ابعاد مالی و اجرایی تقریباً هماهنگی وجود دارد. بین مدیریت شهری شهر جدید فولادشهر و مدیریت شهری شهر مینادشت در تمام ابعاد ناهماهنگی وجود دارد. در مجموع میانگین میزان ارتباط حکمروایی شهری فولاد شهر با شهرهای پیرامون کمتر از حد متوسط ۳ و بسیار

ضعیف است. از مون تی تک نمونه‌ای هم نشان می‌دهد که از نظر کارشناسان بین حکمروایی شهری فولاد شهر و سکونتگاه‌های پیرامون هماهنگی ضعیف و معنادار وجود دارد. بنابراین بین حکمروایی شهری شهر جدید فولادشهر و حکمروایی شهری سکونتگاه‌های پیرامون ناهماهنگی وجود دارد. این موضوع، با سطح اطمینان ۹۵ درصد تایید می‌شود.

پژوهش‌های گوناگون نظیر دا کروز و همکاران (۲۰۱۹)، ایسلام (۲۰۱۷)، بداج و دیمینیکا (۲۰۱۷)، ایفتیموایی (۲۰۱۵)، زیاری و همکاران (۱۳۹۹)، رحمتی دلیر و ملک حسینی (۱۳۹۸) و زیاری و همکاران (۱۳۹۷) به مرور موضوع‌های فعلی و اولویت‌های آینده حکمروایی جدید شهری و چالش‌های حکمروایی خوب شهری؛ رابطه بین حکمروایی و توسعه؛ مفهوم حکمروایی خوب شهری و کاربردهای آن در برنامه ریزی شهری پایدار؛ ابعاد هنجاری و توصیفی حکمروایی؛ تحلیل عملکرد مدیریت شهری با تاکید بر شاخص‌های حکمروایی خوب؛ انطباق پذیری مدیریت شهری ایران با اصول حکمروایی خوب شهری و در نهایت سنجش و ارزیابی اثرات حکمروایی خوب شهری بر زیست‌پذیری پرداخته‌اند. با وجود این، پژوهش حاضر متفاوت عمل کرده و رابطه حکمروایی خوب شهری در فولادشهر و سکونتگاه‌های پیرامون آن را مورد تحلیل و سنجش قرار داده است. چرا که معتقد است هماهنگی با سکونتگاه‌های پیرامون موجب تقویت و تثبیت حکمروایی خوب در شهر جدید فولادشهر می‌شود.

References

- Arghan, Abbas, Homayouni, Pantea Sadat, Voloujerdi, Negar (2016), Explaining the role of good urban governance in land management, Fourth National Conference on Applied Research in Civil Engineering, Architecture and Urban Management, Tehran, Khajeh Nasir al-Din Tusi University of Technology, Tehran.
- Poorahmad, Ahmad, Piri, Ismail, Mohammadi, Yadegar, Parsa, Shahram, Heidari, Saman (2016), Good Urban Governance in Urban Neighborhoods (Case Study: Marivan City), Quarterly Journal of Urban Economics and Management, 6 (24): 98 -81.
- Hataminejad, Hossein, Bazrafkan, Shahram, Arvin, Mahmoud (2017), Analysis of the role of good urban governance model in reducing the vulnerability of urban housing to earthquakes, Planning studies for human settlements (geographical perspective), 12 (40): 617 -599.
- Rahmati Dalir, Soraya, Malek Hosseini, Abbas (2009), A Study of the Adaptability of Iran's Urban Management to the Principles of Good Urban Governance (Case Study: Kangavar City), Islamic Art Quarterly, 15 (33): 189-164.
- Ziari, Keramatollah, Pourahmad, Ahmad, Hatami Nejad, Hossein, Bastin, Ali (2018), Measuring and evaluating the effects of good urban governance on the viability of cities - (Case study: Bushehr), Quarterly Journal of Urban Research and Planning, 9 (34): 1-18.
- Ziari, Keramatollah, Yadalehnia, Hajar, Yadalehnia, Hossein (2020), Analysis of urban management performance with emphasis on indicators of good governance from the perspective of citizens (Case study: Sari city), Quarterly Journal of Urban Research and Planning, 11 (40) : 12-1.
- Sharifzadegan, Mohammad Hossein, Qanuni, Hossein (2017), Analysis of the relationship between good governance of countries and quality of life in cities, Social Welfare Quarterly, 17 (66): 221-185.
- Shams Pouya, Mohammad Kazem, Tavakoli Nia, Jamileh, Sarafi, Mozaffar, Fani, Zohreh (2017), An Analysis of Urban Development Plans and Policies with Emphasis on Good Land Governance Approach; Case study: Tehran metropolis, Sepehr Geographical Information Quarterly, 26 (104): 76-57.

- Maleki, Saeed, Arvin, Mahmoud, Bazrafkan, Shahram (2018), The role of good urban governance model in the realization of Tabavar city (Case study: Ahvaz city), *Urban Science Knowledge Quarterly*, 4 (5): 1-18.
- Naghsh Jahan Pars Consulting Engineers (2008), Fooladshahr Master Plan Review, Volume 1, Current Status Studies, Fooladshahr New City Development Company, Fooladshahr, Isfahan.
- Andersen, H T. (2001). The new urban politics of Europe: the areabased approach to regeneration policy. In *Governing European Cities; Social Fragmentation, Social Exclusion and Urban Governance*, (eds.) H T Andersen and R Van Kempen. pp. 233-253. Ashgate, Aldershot.
- Badach, J. Dymnicka, M. (2017). Concept of Good Urban Governance and Its Application in Sustainable Urban Planning, *Materials Science and Engineering*, 245(2017): 1-9.
- Bevir, M. (2007). *Encyclopedia of governance Vol. 1 and II*. University of California, Berkeley USA. Sage Publication.
- Botchway, F. (2015). Good governance: The old, the new, the principle, and the elements, *Florida journal of international law*, 13(2):159-210.
- Campbell, B.C. (1995). *The growth of American government: Governance from the Cleveland Era to the present*. Indiana University Press, Bloomington.
- da Cruz, N. F. Rode, P. McQuarrie, M. (2019). New urban governance: A review of current themes and future priorities, *Journal of Urban Affairs*, 41(1):1-19
- Danesh pajouh, H. Ghoreishi, F. (2019). Explaining the Conceptual Framework of Good City-Based Governance On Integrated Urban Management, *Int. J. Urban Manage Energy Sustainability*, 2(1): 46-53.
- Garcia, M. (2006). Citizenship practices and urban governance in European cities. *Urban Studies*, 43(4): 745-765.
- Graham, J. Amos, B. Plumptre, T. (2003). *Governance Principles for Protected Areas in the 21st Century*, Institute On Governance, Ottawa, Ontario, Canada.
- Hendriks, F. (2014). Understanding Good Urban Governance: Essentials, Shifts, and Values, *Urban Affairs Review*, 50(4) 553-576.
- Jessop, B. (1997). Governance of complexity and the complexity of governance: Preliminary remarks on some problems and limits of economic guidance. In A. Amin, & J. Hausner (Eds.), *Beyond market and hierarchy: Interactive governance and social complexity* (pp. 95-108). Cheltenham: Edward Elgar.
- Iftimoaei, C. (2015). Good governance: Normative vs. descriptive dimension, *SEA - Practical Application of Science*, 1 (7): 309-315.
- Islam, M. S. (2017). *Governance and Development*, A. Farazmand (ed.), Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance, DOI 10.1007/978-3-319-31816-5_1990-1.
- Kauko, T. (2012). An institutional analysis of property development, good governance and urban sustainability. *European Planning Studies*, 20(12), 2053-2071.
- Kooiman, J. (Ed.). (1993). *Modern governance—New society government interactions*. London: Sage.
- Koroso, N. H. Van der Molen, P. Tuladhar, A. M. & Zevenbergen, J. A. (2013). Does the Chinese market for urban land use rights meet good governance principles? *Land use policy*, 30(1): 417-426.
- Meyer, N. Auriacombe, C. (2019). Good Urban Governance and City Resilience: An Afrocentric Approach to Sustainable Development, *Sustainability*, 11(19): 55-14.
- Painter, J. (2000). State and Governance. In: Sheppard, E. and Barnes, T. J. (eds.) A. Peters, G. B. (1996). *The future of governing: Four emerging models*. Lawrence: Kansas University Press.
- Phares, D. (2004). Governance or government in metro areas: Introduction. In D. Phares (Ed.), *Metropolitan governance without metropolitan government?* (pp. 1-6). Aldershot: Ashgate.
- Pierre, J. (Ed.). (1998). *Partnerships in urban governance—European and American experience*. London: Macmillan.
- Rhodes, R. (1996). The new governance: Governing without government. *Political Studies*, 44(1996): 652-657.

Smit, W. (2016). Urban governance and urban food systems in Africa: Examining the linkages. *Cities*, 58(2016): 80-86.

United Nations Centre for Human Settlements (UN-HABITAT). (2001). *Cities in globalizing world: Global report on human settlements*. Earthscan.

Vyas-Doorgapersad, P. S. (2017). Progression from Ideal State to God Governance: An Introductory Overview, *International Journal of Business and Management Studies*, 9(1): 29-49.

Assessing the managerial coordination of the new city of Fooladshahr with the surrounding settlements

Iraj Khosravi Hajivand

Ph.D. Student in Geography and Urban Planning, Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Ahmad Khadem Al-Hosseini*

Associate Professor, Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Hamid Saberi

Assistant Professor, Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Mehdi Momeni

Associate Professor, Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Abstract

Good governance is known as the third millennium model for city management. One of the most important challenges in achieving good urban governance and institutionalizing this model in urban management is how to manage the city as the most effective, least costly and sustainable management methods. Accordingly, the purpose of this study is to identify the components affecting the realization of good governance in the new city of Fooladshahr and the extent of its coordination with surrounding settlements such as Minadasht, Najafabad and Zarrinshahr. The present research is of applied type and its analysis method is descriptive-analytical. The data and information required for the research have been collected in two ways: library and field. The geographical area of the research is the new city of Fooladshahr and the surrounding settlements. The statistical population of the study includes the population of residents over 15 years (11797 people) and the sample size is equal to 375 residents and 50 officials. The sample sizes were selected using Cochran's formula and purposely simple random method. Cronbach's alpha coefficient was used for the reliability of the questionnaire. For data analysis, SPSS software and Friedman test, Spearman correlation and one-sample t-test were used. The variables were evaluated using the Likert scale. The results indicate that there is a significant difference between the sub-index of good urban humility from the perspective of officials and citizens. Sub-indicators of regularity and community-based have the greatest impact on good urban governance from the citizens' point of view, respectively, and also sub-indicators of accountability and regularity have the greatest impact on good urban governance from the officials' point of view, respectively. There is inconsistency between the urban governance of the new city of Fooladshahr and the urban management of Zarrinshahr, Minadasht and Najafabad in each of the financial, administrative, decision-making and executive dimensions. In general, the average relationship between Fooladshahr urban governance and surrounding cities is less than the average of 3 and very weak. The one-sample t-test also shows that, according to experts, there is a weak and significant coordination between the urban governance of Fooladshahr and the surrounding settlements.

Keywords: Governance, Good Governance, Fooladshahr, Minadasht, Zarrinshahr, Najafabad.

* . (Corresponding author) A.khademolhoseiny@yahoo.com